

Referat Arbeidsgruppe Nummer møte #96

5. november 2019, hos Ice i Oslo

#	Tema	Referat
	Velkommen	Ice ønsket velkommen til deres lokaler i Nydalen. Vi tok en presentasjonsrunde for å introdusere deltakerne i møtet.
1	Godkjenne agenda	Agendaen for dagens møte ble godkjent uten kommentarer.
2	Orientering om godkjent referat	Nkom orienterte om referat som ble godkjent per e-post uten kommentarer. Nkom gikk gjennom oppfølgingspunktene fra sist møte, som alle var fulgt opp. Møtereferater: https://www.nkom.no/marked/nummerforvaltning/arbeidsgruppe-nummer/m%C3%B8tereferater .
3	Internasjonalt arbeid	Nkom redegjorde for arbeid internasjonalt på områder relatert til nummerressurser. CEPT jobber blant annet med rapport om videretildeling av nummerressurser, rapport om CLI manipulering, kvalitetsparameter for bredbåndsmåling og nødanrop og opprinnelsesmarkering for private nett. Det jobbes med EUs European Electronic Communications Code (EECC) ¹ , også kalt kodeksen, som er et rammeverk av 5 direktiver som blir samlet til ett. BEREC jobber blant annet med database for nummerserier som kan brukes utenfor landets grenser, retningslinjer for å vurdere muligheten for ikke-tilbydere å administrere nummerressurser og retningslinjer angående public warning system.
4	Kommune- og fylkessammenslåing / geografiske nummer	Nkom informerte om bakgrunnen for høringen om endringer i nummerforskriften og den norske nummerplan angående geografiske nummer ² . Telenor etterspurte informasjon om fremtidig forvaltning av nummerressurser, som for eksempel pool for fastnettnummer, trengs det mer mobilnummer etc. Nkom tok med seg innspillet. Nkom oppfordret tilbyderne til å sende høringssvar, selv om man har vært tydelig og støttet forslaget i tidligere kommunikasjon om temaet. Frist for innspill til høringen er 22. november 2019.
5	Oppdatering om arbeidet for å begrense spoofing og Wangiri	En faggruppe for spoofing og wangiri ble nedsatt i januar 2019, og Telia la frem faggruppens rapport på sist møte i Arbeidsgruppe Nummer. Rapporten danner et viktig startpunkt i arbeidet med å forsøke begrense omfanget av spoofing mv. Det ble avholdt en workshop hos Telia den 22. august 2019 hvor oppfølging av konkrete tiltak ble diskutert. Telia gav en kort oppdatering fra workshopen. Det er skepsis for å offentliggjøre rapporten og metoder man ønsker å implementere, da det vil gi informasjon til svindlerne om hvordan tilbyderne tenker og jobber. Flere av tilbyderne informerte om at de jobber aktivt med tiltak for å redusere eller stoppe svindel. Det var en kort diskusjon om muligheten til å stoppe samtaler til såkalte ikke-reelle nummer (for eksempel nasjonale anrop med flere eller færre antall siffer enn det som følger av nummerplanen eller nummerserier som er blokkert i nummerplanen.) Nkom presiserte at det er allerede regler på plass i ekomforskriften § 6-1 tredje ledd

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L1972&from=EN>

² <https://www.nkom.no/aktuelt/nyheter/h%C3%B8ring-om-geografiske-telefonnummer>

		<p>for å tillate blokkering i slike tilfeller. Nkom påpekte at det er fordelaktig å dele erfaringer og koordinere metoder for å prøve å stoppe eller avverge wangiri og spoofing.</p> <p>Lycamobile informerte om hva som skjer i Storbritannia, hvor det er mye spoofing-aktivitet med aktører som utgir seg for å være fra Microsoft, Apple, Paypal, Ebay etc. Lycamobile jobber med flere tiltak.</p> <p>Telia gjorde gruppen oppmerksom på en politiaksjon i India ang. «microsoft-spoofing» hvor man fikk stengt to callsenter og flere personer ble arrestert.³ Aksjonen var et samarbeid mellom britisk politi, Microsoft og indisk politi.</p> <p>Faggruppen planlegger å ha statusmøte etter jul. Dato bestemmes av faggruppen.</p> <p>Det var en diskusjon om tilbakeholdelse av utbytte ved ekomsvindel. Det er en utfordring at man ikke får en rettidig og detaljert nok bekreftelse på anmeldelse av ekomsvindel fra politiet. Denne bekreftelsen er en nøkkel, som brukes som dokumentasjon i forhold til partnere for å stoppe utbetaling. Pengene går inn i en verdikjede hvor de til slutt havner hos kriminelle aktører. Nkom arbeider tett med Telia og Telenor opp mot politimyndigheter for å søke å få til bedre løsninger enn i dag for dette.</p>
6	Entydig identifisering	<p>Nkom informerte om bakgrunnen for og om høringen fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) om leveringsplikt for bredbånd og tydeligere krav til entydig identifisering av sluttbrukere som er sendt ut, med høringsfrist den 3. desember 2019. Mer informasjon finnes på KMD sine hjemmesider⁴.</p>
7	Nødnummerlister	<p>Telenor orienterte om arbeidet de gjør i forbindelse med regionreformen og nødnummerlistene. Fylkesnummer og kommunenummer er sentrale for nødnummerrutingen. Telenor kommer til å sende ut oppdaterte nødnummerlister i løpet av november måned. I listene som sendes ut indikeres den nye informasjonen.</p> <p>Regionreformen trer i kraft 1. januar 2020, men Telenor har lagt opp til at aktivering av endringer av nødnummer og rutingsnummer (02800, 116117 etc.) gjøres den 7. januar 2020. dette er blant annet pga. frys for endringer i nettene, mer folk på jobb etc. Nkom spurte om det vil ha noen betydning at endringene i nummerplanen vil skje fra 1.1.2020, mens Telenor gjør endringene for nødnummer fra 7. januar 2020, men flere deltakere bekreftet at de ikke tror det.</p> <p>Telenor har via brev informert om endringene til alle tilbydere, alle som mottar nødnummerlistene og andre relevante aktører.</p> <p>På kartverket.no er det mye informasjon om kommunereformen, blant annet oversikt over alle endringer fra 1. januar 2020.</p> <p><i>Aksjonspunkt:</i> Telenors presentasjon vil bli tilsendt.</p>
8	Eventuelt	
	– Fellesfakturerte tjenester	<p>Telenor informerte om siste utvikling i saken om fellesfakturerte tjenester.</p>

³ <https://www.bbc.com/news/technology-50117796>

⁴ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-om-endringer-i-ekomloven-og-ekomforskriften-med-forslag-om-lovhjemmel-for-leveringsplikt-for-bredband-og-tydeligere-krav-til-entydig-identifisering-av-sluttbrukere/id2667039/>

		<p>Bakgrunnen for arbeidet er betalingsdirektiv 2 (PSD2). Det ble satt ned en faggruppe, som på møtet i Arbeidsgruppe Nummer i juni 2019 informerte om utkast til rapport.</p> <p>I høst har mobile nettverkseierne diskutert ulike alternativer, og de har sett nærmere på en løsning som involverer Strex. Telenor informerte om at det vil ha konsekvenser for samtrafikkleddet og samtrafikkprisene. En løsning via Strex vil være en sterk forenkling av dagens ordning for fellesfakturerte tjenester. En utfordring er at fastnettaktørene ikke er involvert i Strex i dag.</p> <p>Betalingsstrømmen for disse tjenestene blir annerledes enn i dag, og løsningen vil tilfredsstillende myndighetenes regler for PSD2.</p> <p>Denne løsningen ligger nå til beslutning hos de mobile nettverkseierne.</p> <p>Nkom ønsker å bli orientert hva som blir utfallet av beslutningsprosessene. Dersom det er noe på det nummerforvaltningsmessige så ønsker Nkom å bli involvert. Ellers er dette en sak for Finanstilsynet.</p>
–	AML	<p>Nkom informerte om siste utvikling angående AML.</p> <p>For Google sendes AML for alle de norske nødnumrene. For Apple er AML klart for nødnummeret 112, men det er utvikling også for nødnumrene 110 og 113.</p> <p>Nødetatene har gitt tilbakemelding til Nkom om gode resultater med AML.</p>
–	Karantenetid	<p>Nkom har fått henvendelse angående karantenetid. De siste årene har blitt vanlig å registrere telefonnummeret i for eksempel kundeklubber, apper og for ulike varer og tjenester man kjøper på nett. Ofte brukes telefonnummeret for å nullstille passord til tjenestene. For å øke sikkerheten brukes i økende grad totrinnsautentifisering. Dette skjer ofte ved bruk av telefonnummer (ev. gjennom egne kodegeneratorer/apper, eller en kombinasjon). Dersom man mister retten til bruk av et telefonnummer, tildeles dette en annen sluttbruker etter en viss tid. Man kan da risikere å bli utestengt fra tjenestene hvor telefonnummeret er registrert. I dag er ikke lengde på karantenetid regulert, men mange tilbydere opererer med 3 eller 6 måneder.</p> <p>I 2012 undersøkte Nkom om det var ønske eller behov for standardisert bransjenorm for karantenetid, men konklusjonen var at det ikke var behov. Med de siste års utvikling er det på tide å se på dette igjen.</p> <p>I møtet ble det pekt på at man i dag, ifølge administrative rutiner for nummerportering, må porterte et nummer tilbake til opprinnelig avgivende tilbyder etter 90 dager. Det kom forslag om å utvide denne fristen til 180 dager.</p> <p><i>Aksjonspunkt:</i> avholde webmøte etter jul angående administrative rutiner for nummerportering, og legge frem forslag til endringer for disse rutinene i neste møte i Arbeidsgruppe Nummer.</p>
–	OTA	<p>Nkom oppfordrer til å innføre tilbyderbytte uten fysisk bytte av SIM-kort, såkalt over-the-air (OTA) provisjonering av SIM-kort. Kodeksens artikkel 93 paragraf 6 omhandler OTA, og inneholder krav til at myndighetene oppfordrer til bruk av denne løsningen, spesielt for M2M tjenester.</p> <p>OTA kan bidra til å redusere hinder for å bytte tilbyder. Per i dag er det praktiske utfordringer for å få til OTA, spesielt pga. gammelt utstyr. Det er behov for ny type SIM kort for å få dette til, men i dag er det flere tilbydere tilbyr enheter med eSIM.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Tilbakebetaling kontantkort 	<p>Krav om tilbakebetaling av innbetalt kreditt for kontantkort finnes i kodeksens artikkel 106.</p> <p>Flere tilbydere, herunder Telenor og Lycamobile, har implementert dette allerede, hvor tilbyder ved oppsigelse av kontantkort overfører ubrukt kreditt til bankkonto ved forespørsel.</p> <p>Lycamobile informerte om at de har opplevd svindel pga. denne praksisen, ved at kunder innbetaler ved hjelp av stjalne kredittkort, og deretter ønsker å få det utbetalt.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Tildeling av M2M/IoT nummerserier til ikke-tilbydere 	<p>Artikkel 93 paragraf 2 i kodeksen inneholder bestemmelse som åpner for at myndighet kan tildele M2M/IoT nummerressurser til ikke-tilbydere. Nkom har ikke tatt stilling til hvordan dette skal praktiseres i Norge, men ønsket å diskutere temaet i gruppen.</p> <p>Det ble i møtet påpekt at nummerseriene må aktiveres i et nettverk. Flere tilbydere pekte også på at vi har et velfungerende porteringssystem i Norge, og ser derfor ikke behovet for tildeling til ikke-tilbydere. Per i dag er det få konkrete brukstilfeller.</p>
9	Dato og punkter for neste møte	<p>Neste møte: 13. mai 2020 kl. 1100-1500, sted: Oslo, hos Telia</p> <p>Punkter for neste møte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spoofing - Fellesfakturerte tjenester - Oppdaterte administrative rutiner for portering <p>Det vil også bli avholdt webmøter om spoofing/wangiri og administrative rutiner for nummerportabilitet (fallback timer).</p>

Nkom takket for møtet og ønsket deltakerne vel hjem.

Deltakere:

Rolf Nersund, Telenor
 Bjørn Folkmann, Telenor
 Thomas Kopperud, Telenor
 Pan B. Christensen, Phonect
 Vegard Tvedt, Telia
 Jørn Uldalen, Telia
 Jan Henrik Krågtorp, Ice
 Arve Johannessen, Ice
 Kjersti Wiik, Ice
 Pål Eivind Vegard, Hudya
 Mehdi Delaviz, Lycamobile
 Johanna Moczadlo, Lycamobile
 Bård Johannessen, Infostrada/NRDB
 Agnar Grøneng, Cloud Supplier
 Marta Karlsen, Globalconnect
 Johan Mygland, Globalconnect
 Harald Bakken, Puzzel
 Johannes Vallesverd, Nkom
 Hege Johnson, Nkom